

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

Ändring av landskapslagarna om investeringslån, om främjande av gårdsbruk och om räntestödslån för fiskerinäringen.

1996-97

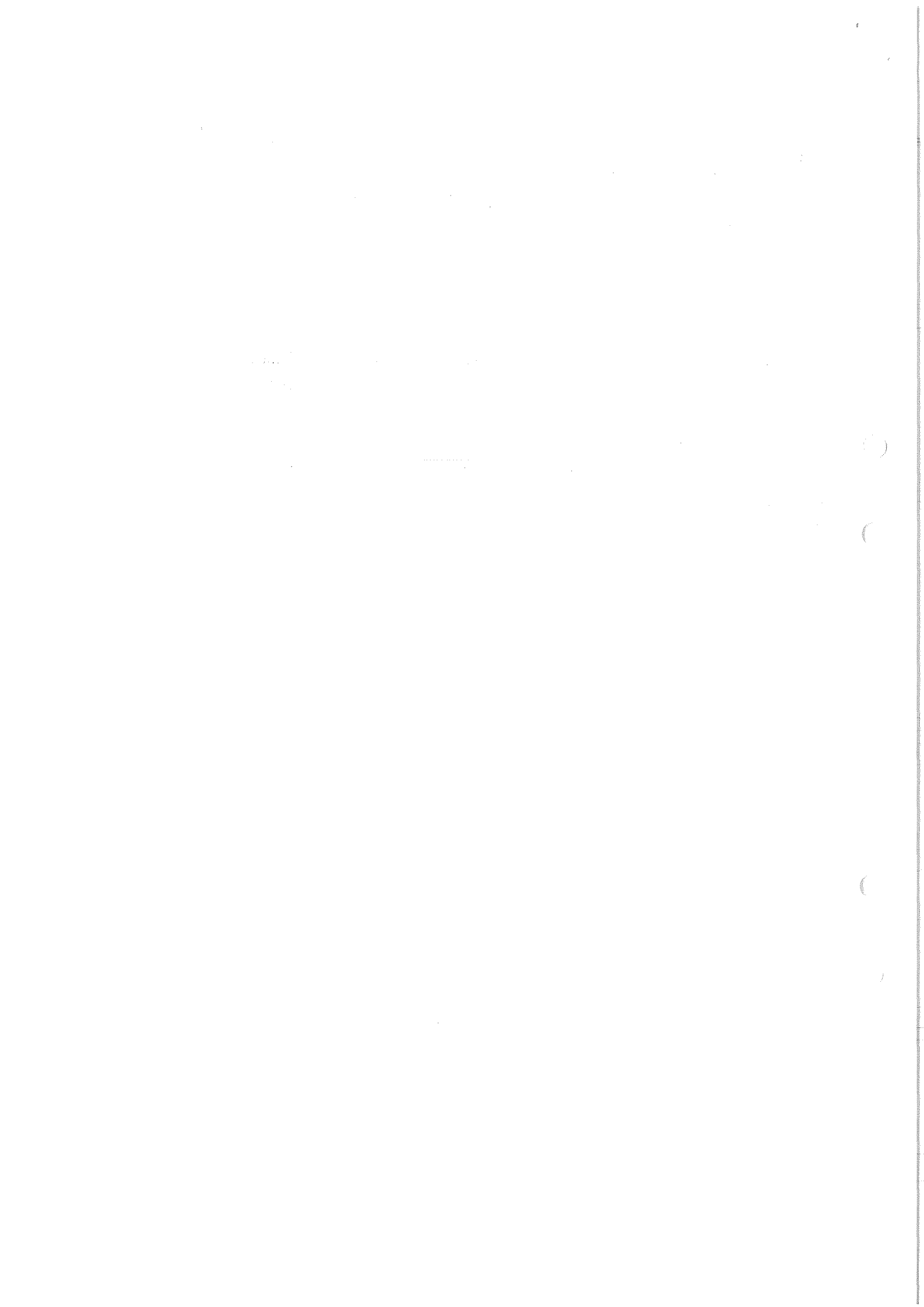
nr 23

FÖRSLAG

Landskapsstyrelsen föreslår att landskapslagen om investeringslån, landskapslagen om främjande av gårdsbruk och landskapslagen om räntestödslån för fiskerinäringen ändras.

De föreslagna ändringarna innebär att landskapsstyrelsen på ett mer flexibelt sätt än i dag och utan bindning till rikslagstiftningen kan fastställa räntenivån på investeringslån, gårdsbrukslån och räntestödslån samt nivån på den räntegottgörelse som landskapet erlägger till kreditinrättning för beviljat räntestödslån.

MOTIVERING

1. Gällande bestämmelser

Investeringslån

Enligt landskapslagen om investeringslån (45/75) kan landskapsstyrelsen bevilja lån för investeringar i produktions- och turistverksamhet. Syftet med lånen är att främja den ekonomiska tillväxten, trygga sysselsättningen och höja inkomstnivån i landskapet.

De investeringslån landskapsstyrelsen beviljar förmedlas av olika kreditinrättningar enligt avtal mellan kreditinrättningar och landskapsstyrelsen. Ansvar för lånen vilar i första hand på kreditinrättningarna men landskapsstyrelsen kan även bevilja lån på landskapets ansvar mot svagare säkerhet än vad som bestäms i landskapslagen om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (50/88).

Investeringslånen ränta, vilken årligen fastställs av landskapsstyrelsen, skall vara minst fem procent.

Gårdsbrukslån

Enligt landskapslagen om främjande av gårdsbruk (54/78) kan landskapet stödja personer med åländsk hembygdsrätt som helt eller delvis får sin utkomst av gårdsbruk. Syftet med landskapsstöden är att främja lantbrukets utveckling och att understödja sysselsättningen inom gårdsbruksnäringen.

Landskapets stöd kan antingen ges genom att landskapsstyrelsen beviljar lån som förmedlas av kreditinrättning (landskapslån) eller genom att landskapsstyrelsen ger räntestöd för lån som beviljas av kreditinrättning med landskapsstyrelsens godkännande (räntestödslån). Vid båda typerna av lån vilar ansvaret för lånen på kreditinrättningarna.

Vid bestämmandet av räntan på lån som beviljas med stöd av gårdsbrukslagen skall rikets lagstiftning på området tillämpas.

För landskapslånen erhåller kreditinrättningarna ett årligt arvode om 1,8 procent på utestående förmedlade lån. För räntestödslånen erhåller kreditinrättningarna en räntegottgörelse vilken, liksom räntan, är bunden till rikets lagstiftning.

Med hänvisningarna till rikets lagstiftning avses bestämmelser i rikets, numera upphävda, lag om gårdsbruksenheter.

Fiskarlån och lån för marknadsföring av fisk.

Enligt landskapslagen om räntestödslån för fiskerinäringen kan i landskapet verksam kreditinrättning bevilja räntestödslån för främjande av fiskerinäringen. Räntestödslån kan

beviljas som fiskarlån till utövare av fiske samt som lån för marknadsföring av fisk till företag som bedriver tillvaratagande, förvaring och hantering av fisk.

På lånen skall, enligt bestämmelser i lagen, en årlig ränta om fem respektive sex och tre fjärdedels procent erläggas av låntagaren till kreditinrättningen. För räntestödslånen erlägger landskapet till kreditinrättningen dels en fastställd räntegottgörelse dels en ersättning för tilläggskostnader. Räntegottgörelsen och ersättningen för tilläggskostnader erläggs enligt i riket för motsvarande lån gällande grunder.

2. Landskapsstyrelsens förslag

Ränta och räntegottgörelse

Som framgår av redogörelsen ovan är landskapsstyrelsen vid fastställandet av räntan på landskapslån och räntestödslån samt vid fastställandet av räntegottgörelsen till kreditinrättningar bunden av olika föreskrifter. Dessa föreskrifter begränsar landskapsstyrelsens möjligheter att, vid fastställande av ränta och räntegottgörelse, beakta fluktuationer i den allmänna räntenivån och att fastställa en ränta som motsvarar marknadsräntenivån. Ränteläget i landet har i hög grad förändrats de senaste åren och det är idag möjligt att hos en kreditinrättning förhandla sig till en lägre ränta än vad landskapsstyrelsen kan fastställa för landskapslånen.

Att räntegottgörelsen och, när det gäller gårdsbrukslån, räntan är bunden till rikslagsstiftningen får också till följd att landskapsstyrelsen inte kan tillgodose de särskilda behov som kan finnas i det åländska samhället.

Med beaktande av ovanstående och med beaktande av att en mer flexibel räntesättning skulle utgöra ett styrmedel för landskapsstyrelsen att använda investerings-, gårdsbruks- och räntestödslånen till att föra en mer aktiv näringspolitik föreslås att landskapsstyrelsen ges möjlighet att, utan nu gällande begränsningar, fastställa räntan på landskapslånen samt nivån på den räntegottgörelse som skall utges till kreditinrättningarna.

Underrättelse till kommissionen

I Romfördragets artiklar 92-94 finns EG:s grundläggande bestämmelser om statsstöd. Eftersom landskapet inom sin behörighet är att jämställa med en stat är dessa bestämmelser tillämpliga också på landskapsstöd. Bestämmelserna om statsstöd skall bidra till att säkerställa att konkurrensen inom den inre marknaden inte snedvrids.

Medlemsländernas stödpolitik övervakas av kommissionen som enligt artikel 93.3 i fördraget skall underrättas om planer vilka syftar till att ge eller ändra stöd i så god tid att den kan yttra sig över dessa planer. Efter att kommissionen år 1992 införde en regel om försumbart stöd (Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till små och medelstora

företag, EGT C 213, 19.8.1992, s 2) behöver dock inte allt stöd anmälas i förväg till kommissionen i enlighet med artikel 93.3. Enligt ett meddelande från kommissionen år 1996 (Kommissionens meddelande om försumbart stöd C 68, 6.3.96) är ett stöd som inte överstiger 100 000 ecu under en treårsperiod att anse som försumbart stöd och därmed undantaget från anmälningsplikten i artikel 93.3. I kommissionens riktlinjer och meddelande finns bestämmelser om hur medlemsstaterna skall förfara för att säkerställa att en sammanslagning av olika stöd som beviljats samma stödmottagare som försumbart stöd inte överstiger totalbeloppet om 100 000 ecu.

Regeln om försumbart stöd är dock inte tillämplig på stöd till jordbruks- och fiskerinäringarna och kommissionen skall därför underrättas före ett eventuellt beslut om att sänka räntan på landskapslån eller räntestödslån fattas.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Landskapsstyrelsen föreslår att lagarna skall träda i kraft så snart som möjligt. Landskapsstyrelsen föreslår att ändringarna skall gälla lån som beviljats såväl före som efter att lagändringarna trätt i kraft. För att nya räntebestämmelser skall kunna tillämpas på redan ingångna avtal där räntan är bestämd till ett viss belopp krävs att berörda parter godkänner att avtalet ändras. I förslaget till ändring av landskapslagen om främjande av gårdsbruk och landskapslagen om räntestödslån för fiskerinäringen har därför intagits en bestämmelse om samtycke från berörd låntagare och kreditinrättning.

3. Förslagets ekonomiska verkningar

Förslagets ekonomiska verkningar för landskapets del är i dag oklara eftersom förslaget medför att storleken på ränta och räntegottgörelse kan komma att variera.

I dag beviljade investeringslån uppgår till ca 16,9 miljoner mark och utestående lån enligt landskapslagen om främjande av gårdsbruk uppgår till ca 100 miljoner mark.

Beviljade räntestödslån till utövare av fiske och till marknadsföring av fisk uppgår till 2,7 miljoner mark varav fiskarlånen utgör 1,6 miljoner mark och marknadsföringslånen 1,1 miljoner mark. De räntestödslån som fram till i dag är beviljade enligt landskapslagen om räntestödslån för fiskerinäringen kommer att finnas kvar i ca tio år till och det är för närvarande oklart om det med hänsyn till EU:s gemensamma fiskeripolitik kommer att tillåtas att nya räntestödslån beviljas.

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar följande lagar.

1) **LANDSKAPSLAG**
om ändring av landskapslagen om investeringslån

I enlighet med lagtingets beslut
ändras 6 § 1 mom. landskapslagen den 28 augusti 1975 om investeringslån (45/75) sådant det lyder i landskapslagen den 2 mars 1995 (21/95) som följer:

6 §

Landskapsstyrelsen fastställer räntan på investeringslånen.

Denna lag träder i kraft den 1997.
 Lagen skall tillämpas på lån som beviljats såväl före som efter lagens ikraftträdande.

2) **LANDSKAPSLAG**
om ändring av landskapslagen om främjande av gårdsbruk

I enlighet med lagtingets beslut
ändras 37 § 2 mom. och 47 § landskapslagen den 16 augusti 1978 om främjande av gårdsbruk (54/78) av dessa lagrum 47 § sådant det lyder den 25 juli 1983 (41/83) som följer:

37 §

På lån som beviljas av kreditinrättnings egna medel såsom räntestödslån erlägger landskapet till kreditinrättningen räntegottgörelse i enlighet med vad landskapsstyrelsen därom beslutar.

47 §

Beträffande den årliga räntan på köpeskilling som inte erlagts och på lån som beviljats med stöd av denna lag skall gälla vad landskapsstyrelsen därom beslutar.

De räntevillkor som vid varje särskild tidpunkt skall gälla för bostadslån skall fastställas så att det sammanlagda beloppet av räntor och avkortningar under lånetiden stiger på ett ändamålsenligt sätt med hänsyn till boendekostnadernas utveckling i förhållande till ändringar i inkomstnivån.

Denna lag träder i kraft den 1997.

Lagen skall tillämpas på lån som beviljas efter det att lagen trätt i kraft samt på lån som beviljats före lagens ikraftträdande om berörda låntagare och kreditinrättningar samtycker.

3)

LANDSKAPSLAG
om ändring av landskapslagen om räntestödslån för fiskerinäringen

I enlighet med lagtingets beslut

ändras 6 §, 13 §, 15 § och 18 § landskapslagen den 14 april 1977 om räntestödslån för fiskerinäringen (29/77) som följer:

6 §

Lånetiden är i fråga om lån för anskaffning och byggande av fiskefartyg högst tjugo år och i fråga om annat fiskarlån högst tio år. Räntan på lånet fastställs av landskapsstyrelsen.

13 §

Lånetiden för marknadsföringslån är högst tio år. Räntan på lånet fastställs av landskapsstyrelsen.

15 §

För i denna lag avsedda lån erlägger landskapet till kreditanstalten en av landskapsstyrelsen fastställd räntegottgörelse och ersättning för tilläggskostnader.

18 §

Landskapsstyrelsen beslutar om erläggande av amorteringar på räntestödslån, om tidpunkten då återbetalningsskyldigheten börjar, om förlängningen av återbetalningstiden och om låntagarens rätt att erlagga extra amorteringar samt om erläggande av ränta.

Denna lag träder i kraft den 1997.

Lagen skall tillämpas på lån som beviljas efter det att lagen trätt i kraft samt på lån som beviljats före lagens ikraftträdande om berörda låntagare och kreditinrättningar samtycker.

Mariehamn den 17 april 1997

L a n t r å d

Roger Jansson

Föredragande ledamot

Anders Eriksson

1)

LANDSKAPSLAG
om ändring av landskapslagen om investeringslån

I enlighet med lagtingets beslut

ändras 6 § 1 mom. landskapslagen den 28 augusti 1975 om investeringslån (45/75) sådant det lyder i landskapslagen den 2 mars 1995 (21/95) som följer:

Gällande lydelse

6 §

Landskapsstyrelsen fastställer årligen en ränta om minst fem procent för investeringslånen.

Till kreditinrättning som förmedlar investeringslån betalar landskapsstyrelsen ett årligt arvode om 1,8 procent på utestående förmedlade lån.

För låntagare som är bosatta på fasta Åland är lånetiden höst tio år varav de två första åren kan vara amorteringsfria. För låntagare som är bosatta i skärgården är lånetiden högst tolv år varav de tre första åren kan vara amorteringsfria.

Föreslagen lydelse

6 §

Landskapsstyrelsen fastställer *räntan* på investeringslånen.

Denna lag träder i kraft den 1997.

Lagen skall tillämpas på lån som beviljats såväl före som efter lagens ikraftträdande.

LANDSKAPSLAG
om ändring av landskapslagen om främjande av gårdsbruk

I enlighet med lagtingets beslut

ändras 37 § 2 mom. och 47 § landskapslagen den 16 augusti 1978 om främjande av gårdsbruk (54/78) av dessa lagrum 47 § sådant det lyder den 25 juli 1983 (41/83) som följer:

Gällande lydelse

37 §

Till en kreditinrättning som förmedlar ett lån som avses i denna lag betalar landskapsstyrelsen ett årligt arvode om 1, 8 procent på utestående förmedlade lån.

På lån som beviljats av kreditinrättnings egna medel såsom räntestödslån erlägger landskapet till kreditinrättningen räntegottgörelse i enlighet med i riket gällande bestämmelser.

47 §

Beträffande den årliga räntan på köpeskillingen som inte erlagts och på lån som beviljats med stöd av denna lag skall, om inte annat följer av 2 mom., gälla vad där om i riket är föreskrivet. Härvid skall iaktas att bestämmelserna för första zonen skall tillämpas på tilläggsstödsområde och bestämmelserna för andra zonen på övriga delar av landskapet.

Räntevillkoren för specialodlings-, nyröjnings- och bostadslån fastställs av landskapsstyrelsen. De räntevillkor som vid varje särskild tidpunkt skall gälla för bostadslån skall fastställas så att det sammanlagda beloppet av räntor och avkortningar under lånetiden stiger på ett ändamålsenligt sätt med hänsyn till boendekostnadernas utveckling i förhållande till ändringar i inkomstnivån.

Föreslagen lydelse

37 §

På lån som beviljats av kreditinrättnings egna medel såsom räntestödslån erlägger landskapet till kreditinrättningen räntegottgörelse i enlighet med *vad landskapsstyrelsen därom beslutar*.

47 §

Beträffande den årliga räntan på köpeskillingen som inte erlagts och på lån som beviljats med stöd av denna lag skall *gälla vad landskapsstyrelsen därom beslutar*.

De räntevillkor som vid varje särskild tidpunkt skall gälla för bostadslån skall fastställas så att det sammanlagda beloppet av räntor och avkortningar under lånetiden stiger på ett ändamålsenligt sätt med hänsyn till boendekostnadernas utveckling i förhållande till ändringar i inkomstnivån.

Denna lag träder i kraft den 1997.

Lagen skall tillämpas på lån som beviljas efter det att lagen trätt i kraft samt på lån som beviljats före lagens ikraftträdande om berörda låntagare och kreditinrättning samtycker.

LANDSKAPSLAG

om ändring av landskapslagen om räntestödslån för fiskerinäringen

I enlighet med lagtingets beslut

ändras 6 §, 13 §, 15 § och 18 § landskapslagen den 14 april 1977 om räntestödslån för fiskerinäringen (29/77) som följer:

Gällande lydelse

6 §

Lånetiden är i fråga om lån för anskaffning och byggande av fiskefartyg högst tjugo år och i fråga om annat fiskarlån högst tio år. För lånet skall i årlig ränta erläggas fem procent.

13 §

Lånetiden för marknadsföringslån är högst tio år. För lånet skall i årlig ränta erläggas sex och tre fjärdedels procent.

15 §

För i denna lag avsedda lån erlägger landskapet till kreditanstalten en av landskapsstyrelsen fastställd räntegottgörelse och ersättning för tilläggskostnader enligt i riket för motsvarande lån gällande grunder.

18 §

Om erläggande av amorteringar på räntestödslån, tidpunkten då återbetalningsskyldigheten börjar, förlängning av återbetalningstiden och låntagarens rätt att erlägga extra amorteringar samt erläggande av ränta gäller vad därom i riket är stadgat.

Föreslagen lydelse

6 §

Lånetiden är i fråga om lån för anskaffning och byggande av fiskefartyg högst tjugo år och i fråga om annat fiskarlån högst tio år. *Räntan på lånet fastställs av landskapsstyrelsen.*

13 §

Lånetiden för marknadsföringslån är högst tio år. *Räntan på lånet fastställs av landskapsstyrelsen.*

15 §

För i denna lag avsedda lån erlägger landskapet till kreditanstalten en av landskapsstyrelsen fastställd räntegottgörelse och ersättning för tilläggskostnader.

18 §

Landskapsstyrelsen beslutar om erläggande av amorteringar på räntestödslån, *om* tidpunkten då återbetalningsskyldigheten börjar, *om* förlängning av återbetalningstiden och *om* låntagarens rätt att erlägga extra amorteringar samt *om* erläggande av ränta.

Lagen skall tillämpas på lån som beviljas efter det att lagen trätt i kraft samt på lån som beviljats före lagens ikraftträdande om berörda låntagare och kreditinrättning samtycker.

